

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi/Received : 25.05.2018

Kabul Tarihi/Accepted : 15.04.2019

DOI: 10.17155/omuspd.427243

ÜNİVERSİTELERİN SPOR YÖNETİCİLİĞİ BÖLÜMÜNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN POZİTİF VE NEGATİF DUYGULARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Metin YÜCEANT¹

Hüseyin ÜNLÜ¹

Orhan Fatih BALANLI¹

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, üniversitelerin spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin pozitif ve negatif duygu düzeylerini belirlemektir. Araştırmada spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin, pozitif ve negatif duygu düzeyleri belirlenmiş; cinsiyet, öğrenim görülen sınıf düzeyi, akademik başarı, sosyo-ekonomik durum ve sosyal etkinliğe katılma değişkenleri açısından karşılaştırılmıştır. Araştırma gurubunu üniversitelerin spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören toplam 400 (186 kız, 214 erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak pozitif ve negatif duygu ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra; T testi, one-way Anova ve Tukey testlerinden yararlanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin pozitif duygu puan ortalamalarının, negatif duygu puan ortalamalarına kıyasla yüksek olduğu görülmüştür. Pozitif ve negatif duygu puan ortalamaları ile cinsiyet ve öğrenim görülen sınıf düzeyi açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmazken; akademik başarı düzeyi, sosyo-ekonomik durum ve sosyal etkinliğe katılma durumu değişkenleri açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Duygu, negatif duygu, pozitif duygu, spor yöneticisi.

ANALYSIS OF POSITIVE AND NEGATIVE EMOTIONS OF STUDENTS STUDYING IN SPORTS MANAGEMENT DEPARTMENT OF UNIVERSITIES IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

ABSTRACT

The aim of this study was to determine the positive and negative emotional levels of students studying in sport management departments of universities. In the study, positive and negative emotional levels of sport management department students were determined and compared according to the variables of gender, grade level, academic achievement, socio-economic status and participation in social activity. The study group consisted of a total of 400 (186 females, 214 males) students in sports administration departments of universities. Positive and negative emotion scale was used as data collection tool. In addition to descriptive statistics; T test, one-way Anova and Tukey test were used in the analysis of data. According to the results obtained from the study; the average positive emotion scores of the students were higher than the average negative emotion scores. In addition, while there were no significant differences between positive and negative emotional score averages in terms of gender and grade level variables; there were significant differences in terms of the variables of academic achievement levels, socio-economic status, and participation in social activity.

Keywords: Emotion, negative emotion, positive emotion, sports manager.

¹ Aksaray Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi. Yazışmadan sorumlu yazar: metinyuceant@hotmail.com

Metin YÜCEANT: <https://orcid.org/0000-0002-6867-2183>

Hüseyin ÜNLÜ: <https://orcid.org/0000-0002-3079-4417>

Orhan Fatih BALANLI: <https://orcid.org/0000-0002-7523-8262>

GİRİŞ

Duygu belirli bir duruma karşı meydana gelen ani ve kısa süren duygulanım durumudur. Öznel hislerin psikolojik durumu veya karakteristik yapıdaki psikolojik canlanma düşüncesi ve davranışlar, duygu olarak ifade edilmektedir [1].

Duygu ile ilgili literatüre bakıldığında pozitif ve negatif duygu sınıflamasına vurgu yapıldığı gözlenmiştir [2]. Pozitif duygu en iyi şekilde enerjik ve mutluluk sıfatları ile tanımlanabildiği gibi genel olarak kişinin çevre ile uyumunu ve memnuniyet düzeyini de yansıtan boyuttur. Bu bağlamda pozitif duygu, genel olarak hoşluk hissi veren duygular olarak açıklanmaktadır ve yüksek enerji düzeyi, zevk, şefkat, haz, ilgi, neşe, azim ve gurur duyma pozitif duyguya örnek olabilmektedir [3]. Pozitif duyguları daha sık yaşayan kişilerde güven, iyimserlik, yetkinlik, sosyallik, özgünlük ve esneklik gibi özelliklerinde sıklıkla görüldüğü bilinmektedir [4]. Buna karşın negatif duygu ise öznel sıkıntı ve yaşamdan zevk alamama hali olarak tanımlanmaktadır [5]. Negatif duygu durumuna sahip bireylerin, stres, suçluluk, üzüntü, kızgınlık, utanma ve düşük öz değerlilik gibi hoş gitmeyen duygulara sahip oldukları ve bu sebeple çevreye uyum sağlamada zorluklar yaşadıkları ifade edilmektedir [6,7]. Ayrıca yüksek seviyede negatif duygu durumlarına sahip bireylerin öfke, gerginlik, endişe gibi duygular içinde oldukları ve saldırganlık davranışına daha fazla meyilli oldukları görülürken, düşük seviyede negatif duygu durumuna sahip bireylerin ise daha sakin ve daha memnun oldukları belirtilmektedir [8-10].

Konu ile ilgili araştırmalar incelendiğinde Baykal (2013), Deniz ve diğ. (2012), Doğan ve Özdevecioğlu (2005), Kuyumcu (2012), Mürtezaoğlu (2016), Özdevecioğlu ve diğ. (2013), Peker (2015) ve Topal (2011)'in, farklı örneklem grupları üzerinde pozitif ve negatif duygu durumlarını incelediği görülmüştür (11-13,2,14-17). Ancak, üniversitelerin spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin pozitif ve negatif duygu durumlarını inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bireylerin yaşamlarının her anında hissedebildikleri olumlu veya olumsuz duygular, yükselip azalma durumlarına göre bireyin işini, iş ortamındaki davranışlarını ve performansını doğrudan etkileyebilmektedir [13,18]. Bu bağlamda gelecekte spor yönetiminin süreçleri içerisinde yer alacak spor yöneticiliği öğrencilerinin sahip olduğu duyguların belirlenmesi konusu önemli görülmüştür. Bu sebepten dolayı bu çalışmanın amacı, üniversitelerin beden eğitimi ve spor yüksekokulları ile spor bilimleri

fakültelerinin spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin pozitif ve negatif duygu durumlarını incelemek olmuştur.

MATERYAL VE METOT

Araştırma Modeli: Araştırma, spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu durumlarını incelemek amacıyla tarama modelinde tasarlanmıştır.

Araştırma Grubu: Farklı üniversitelerin beden eğitimi ve spor yüksekokulları ile spor bilimleri fakültelerinin spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören 186'sı (%46,5) kız, 214'ü (% 53,5) erkek olmak üzere toplam 400 öğrenci araştırma grubunu oluşturmuştur.

Araştırma grubunda yer alan öğrencilerden 133 'ü (%33,3) 1. sınıfta, 127 'si (%31,7) 2. sınıfta, 84'ü (%21,0) 3. Sınıfta ve 56'sı da (%14,0) 4. sınıfta öğrenim görmektedir. Ayrıca öğrencilerin akademik başarı düzeylerine göre dağılımları başarısız (n=26; %6,4), başarılı (n=305; %76,3), çok başarılı (n=69; %17,3); sosyo-ekonomik durumlarına göre dağılımları düşük (n=31; %7,8), orta (n=314; %78,4), yüksek (n=55; %13,8) ve sosyal etkinliğe katılma durumlarına göre dağılımları evet (n=176; %44,0), bazen (n=197; %49,3), hayır (n=27; %6,8) olarak belirlenmiştir. Araştırmada öğrencilerin akademik başarı, sosyo-ekonomik durumu ve sosyal etkinliğe katılma düzeylerinin belirlenmesinde, öğrencilerden kendilerine sorulan akademik başarı düzeyiniz sorusuna; başarısız () başarılı () çok başarılı () seçeneklerinden, sosyo-ekonomik durumunuz sorusuna; düşük () orta () yüksek () seçeneklerinden ve sosyal etkinliğe katılma düzeyiniz sorusuna da; evet () bazen () hayır () seçeneklerinden kendilerine en uygun olanı işaretlemeleri istenmiştir.

Veri Toplama Araçları: Araştırmanın verilerinin toplanmasında, araştırmacı tarafından geliştiren ve araştırma grubundaki öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini tespit etmek amacıyla "Kişisel Bilgiler Formu" kullanılmıştır. Araştırmada ayrıca araştırmanın temel problemini teşkil eden öğrencilerin pozitif ve negatif duygu durumlarını incelemek amacıyla "Pozitif ve Negatif Duygu Ölçeği" kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmaya katılan öğrencilere ait kişisel bilgileri elde edebilmek için araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Pozitif ve negatif duygu durumlarını etkileyeceği düşünölen değişkenlerin yer aldığı ölçme aracında cinsiyet, öğrenim görölen sınıf düzeyi, akademik başarı düzeyi, sosyo-ekonomik durumu ve sosyal etkinliğe katılma durumları ile ilgili sorular sorulmuştur.

Pozitif ve Negatif Duygu Ölçeği: Araştırmada öğrencilerin pozitif ve negatif duygu durumlarını incelemek amacıyla pozitif ve negatif duygu ölçeği (PNDÖ) kullanılmıştır. Watson ve diğ. (1988) tarafından geliştirilen PNDÖ'nün Türkçe uyarlaması; geçerlik ve güvenilirlik çalışması Gençöz (2000) tarafından yapılmıştır [19]. Pozitif ve negatif duyguyu belirlemeye yönelik ölçek; 20 maddeden ve pozitif duygu ile negatif duygu olmak üzere 2 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte ters madde belirtilmemiş olup; 1., 3., 5., 9., 10., 12., 14., 16., 17., 19. maddeler pozitif duyguyu ve 2., 4., 6., 7., 8., 11., 13., 15., 18., 20. maddeler ise negatif duyguyu ölçmektedir. PNDÖ, "1 (Çok az veya hiç), 2 (Biraz), 3 (Ortalama), 4 (Oldukça), 5 (Çok fazla)" ifadelerinin yer aldığı 5'li likert tipindeki bir ölçektir. Gençöz (2000), Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde öğrenim gören 199 lisans öğrencisinden aldığı veriler doğrultusunda ölçeğin faktör geçerliğini çalışmış, iç tutarlığı pozitif ve negatif duygu için sırasıyla 0,83 ve 0,86; test-tekrar test tutarlığı ise yine aynı sıraya göre 0,40 ve 0,54 bulunmuştur [19]. Ölçeğin ölçüt bağıntılı geçerliği ise Beck Depresyon Envanteri ve Beck Anksiyete Envanteri ile çalışılmıştır. Buna göre, pozitif duygu ölçeği bu envanterler için sırasıyla -0,48 ve -0,22' lik korelasyonlar verirken, negatif duygu ölçeğinin bu envanterlerle korelasyonu yine aynı sıraya göre 0,51 ve 0,47 bulunmuştur [7]. Bu çalışma için ölçeğin cronbach alfa iç tutarlılık kat sayısı pozitif duygu alt boyutu için 0,79 ve negatif duygu alt boyutu için ise 0,83 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Analizi: Araştırmanın ilk aşamasında, araştırma için ölçme aracında yer alan maddelerden eksik ve yanlış olanlara analizlerde yer verilmemiştir. Verilerin analizinde SPSS 21 paket programı kullanılmıştır. Araştırmada, öğrencilerin pozitif ve negatif duygu puan ortalamalarının saptanmasında "aritmetik ortalama ve standart sapma" teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada, öğrencilerin cinsiyet değişkeni açasından pozitif ve negatif duygu puan ortalamalarının saptanmasında T testi tekniğinden yararlanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin, pozitif ve negatif duygu puan ortalamalarının; öğrenim görülen sınıf düzeyi, akademik başarı düzeyi, sosyo-ekonomik durum ve sosyal etkinliğe katılma durumu değişkenleri açasından farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One-Way Anova) kullanılmıştır. Yapılan varyans analizlerinde ise varyansın kaynağını tespit etmek amacıyla da Tukey testine başvurulmuştur.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar tablo sırasına göre sunulmuştur. Spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu ölçeğinden elde ettikleri ortalamalar Tablo 1' de verilmiştir.

Tablo 1. Spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu düzeyleri sonuçları

	n	Ort.	SS
Pozitif Duygu	400	3,41	0,750
Negatif Duygu	400	2,18	0,708

Tablo 1'de araştırma örnekleminde yer alan spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu ölçeğinden elde ettikleri ortalamaya yer verilmiştir. Buna göre spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif duygu puan ortalamalarının $M=3,41\pm 0,750$; negatif duygu puan ortalamalarının ise $M=2,18\pm 0,708$ olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Cinsiyet değişkeni açısından spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu düzeyleri sonuçları

	Cinsiyet	n	Ort.	SS	T	Sd	p
Pozitif Duygu	Kız	186	3,37	0,758	-0,933	399	0,352
	Erkek	214	3,44	0,743			
Negatif Duygu	Kız	186	2,16	0,737	-0,622	399	0,535
	Erkek	214	2,20	0,682			

Tablo 2'de araştırma grubunda yer alan spor yöneticiliği öğrencilerinin cinsiyet değişkeni açısından pozitif ve negatif duygu puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 3. Sınıf değişkeni açısından spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu düzeyleri sonuçları

	Sınıf	n	Ort.	SS	F	Sd	p
Pozitif Duygu	I	133	3,45	0,732	1,592	399	0,191
	II	127	3,30	0,838			
	III	84	3,43	0,636			
	IV	56	3,54	0,725			
Negatif Duygu	I	133	2,05	0,640	2,508	399	0,059
	II	127	2,20	0,700			
	III	84	2,25	0,706			
	IV	56	2,32	0,844			

Tablo 3'de araştırma grubunda yer alan spor yöneticiliği öğrencilerinin sınıf değişkeni açısından pozitif ve negatif duygu puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 4. Akademik başarı değişkeni açısından spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu düzeyleri sonuçları

	Akademik Başarı	n	Ort.	SS	F	Sd	p	Tukey
Pozitif Duygu	Başarısız	26	3,06	0,670	6,137	399	0,002	I-III
	Başarılı	305	3,39	0,735				
	Çok Başarılı	69	3,63	0,788				
Negatif Duygu	Başarısız	26	2,48	0,732	7,175	399	0,001	I-II
	Başarılı	305	2,11	0,666				
	Çok Başarılı	69	2,33	0,810				

Tablo 4’de araştırma grubunda yer alan spor yöneticiliği öğrencilerinin akademik başarı değişkeni açısından pozitif ve negatif duygu puan ortalamaları arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p < 0,05$). Akademik olarak başarılı ($M=3,39 \pm 0,735$) ve çok başarılı ($M=3,63 \pm 0,788$) spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif duygu puan ortalaması başarısız ($M=3,06 \pm 0,670$) olarak değerlendiren öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p=0,002$). Ayrıca akademik olarak başarısız ($M=2,48 \pm 0,732$) ve çok başarılı ($M=2,33 \pm 0,810$) spor yöneticiliği öğrencilerinin negatif duygu puan ortalaması ise başarılı ($M=2,11 \pm 0,666$) olarak değerlendiren öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür ($p=0,001$).

Tablo 5. Sosyo-ekonomik durum değişkeni açısından spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu düzeyleri sonuçları

	Sosyo-Ekonomik Durum	N	Ort.	SS	F	Sd	p	Tukey
Pozitif Duygu	Düşük	31	3,03	0,792	7,385	399	0,005	I-III
	Orta	314	3,40	0,730				
	Yüksek	55	3,67	0,755				
Negatif Duygu	Düşük	31	2,48	0,543	14,414	399	0,003	I-II
	Orta	314	2,09	0,663				
	Yüksek	55	2,56	0,861				

Tablo 5’de sosyo-ekonomik durum değişkeni açısından spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu puan ortalamaları arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p < 0,05$). Sosyo-ekonomik durumunu orta ($M=3,40 \pm 0,730$) ve yüksek ($M=3,67 \pm 0,755$) olarak değerlendirenlerin pozitif duygu ortalaması, düşük ($M=3,03 \pm 0,792$) olarak değerlendirenlere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p=0,005$). Ayrıca sosyo-ekonomik durumunu düşük ($M=2,48 \pm 0,543$) ve yüksek ($M=2,56 \pm 0,861$) olarak değerlendirenlerin negatif duygu puan ortalaması ise orta ($M=2,09 \pm 0,663$) olarak değerlendirenlere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür ($p=0,003$).

Tablo 6. Sosyal etkinliğe katılma değişkeni açısından spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu düzeyleri sonuçları

	Sosyal Etkinliğe Katılma	n	Ort.	SS	F	Sd	p	Tukey
Pozitif Duygu	Evet	176	3,63	0,740	10,009	399	0,010	I-III
	Bazen	197	3,27	0,703				
	Hayır	27	3,01	0,758				
Negatif Duygu	Evet	176	2,10	0,725	3,588	399	0,029	I-III
	Bazen	197	2,21	0,682				
	Hayır	27	2,48	0,718				

Tablo 6’da sosyal etkinliğe katılma değişkeni açısından spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu puan ortalamaları arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p < 0,05$). Sosyal etkinliğe katılma durumlarını evet ($M=3,63 \pm 0,740$) olarak değerlendirenlerin pozitif duygu ortalaması bazen ($M=3,27 \pm 0,703$) ve hayır ($M=3,01 \pm 0,758$) olarak cevaplayan öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p=0,010$). Ayrıca sosyal etkinliğe katılma durumlarını hayır ($M=2,48 \pm 0,718$) olarak değerlendiren spor yöneticiliği öğrencilerinin negatif duygu puan ortalaması ise evet ($M=2,10 \pm 0,725$) ve bazen ($M=2,21 \pm 0,682$) olarak değerlendiren öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu görölmüştür ($p=0,029$).

TARTIşMA ve SONUÇ

Araştırmada spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu durumları incelenmiştir. Ayrıca cinsiyet, öğrenim gördüğü sınıf düzeyi, akademik başarı, sosyo ekonomik durumu ve sosyal etkinliğe katılma düzeyleri değişkenleri açısından ele alınmıştır.

Araştırmada spor yöneticiliği öğrencilerinin, pozitif ve negatif duygu ölçeğinin genelinden elde ettikleri ortalamalar açısından bakıldığında pozitif duygu puan ortalamalarının negatif duygu puan ortalamalarına göre yüksek olduğu görölmüştür. Benzer bir sonuç Özcalık (2017)’in akademisyenlerin pozitif ve negatif duygusallığını incelediği araştırmasında görölmüş ve pozitif duygusallığın negatif duygusallığa göre yüksek olduğunu belirtmiştir [20]. Orta yaş bireylerin pozitif ve negatif duygularının araştırıldığı bir başka çalışmada da Yayan (2018) pozitif duygu ortalamalarının negatif duygu ortalamalarından daha yüksek olduğu sonucuna varmıştır [21]. Araştırmada pozitif duygu düzeylerinin negatif duygu düzeylerinden yüksek olmasında öğrencilerin genellikle zihinlerini endişelerden ziyade

olumlu düşüncelerle doldurmuş olmalarının, onların kendilerini iyi hissetmelerinde etkili olduğu düşünölmüştür.

Spor yöneticiliği öğrencilerinin cinsiyet değişkeni açısından pozitif ve negatif duygu düzeylerine ilişkin yapılan karşılaştırmada anlamlı bir farklılık görölmemiştir. Konu ile ilgili Özer ve Tezer (2008)'in lisansüstü öğrenciler üzerinde yaptığı araştırmasında cinsiyet değişkenine göre pozitif ve negatif duygu düzeylerinde anlamlı bir farklılık görölmemiştir [22]. Üniversite öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu durumlarının incelendiği bir başka araştırmada ise Zubaroğlu (2017) anlamlı bir farklılık olduğunu belirtmiştir [23]. Araştırmada kız ve erkek öğrencilerin pozitif ve negatif duygularında farklılığa rastlanmamasında kız ve erkek öğrencilerin benzer sosyal çevrelerde yaşamalarının, içinde buldukları dönemin özelliklerinin ve problemlerinin her iki cinsiyet gurubunda da benzer olmasının etkili olduğu düşünölmüştür.

Spor yöneticiliği öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişkeni açısından pozitif ve negatif duygu düzeylerine ilişkin yapılan karşılaştırmada anlamlı bir farklılık görölmemiştir. Benzer bir sonuç Topal (2011)'in üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişkenine göre pozitif ve negatif duygu puanlarını karşılaştırdığı çalışmasında görölmüş ve anlamlı bir farklılığa rastlamamıştır [17]. Üniversite öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu durumlarının incelendiği bir başka araştırmada ise Zubaroğlu (2017) sınıf düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık olduğunu belirtmiştir [23]. Araştırmadan elde edilen sonuçla ilgili olarak öğrencilerin hangi sınıf düzeyinde olursa olsun gerek üniversite hayatına gerekse de içinde buldukları sosyal çevreye yeterince uyum sağladıkları ve bu durumdan dolayı öğrenim görölen sınıf düzeyi değişkeni açısından öğrencilerin duygularında bir farklılaşmanın görölmediği düşünölmüştür.

Spor yöneticiliği öğrencilerinin akademik başarı değişkeni açısından pozitif ve negatif duygu düzeylerine ilişkin yapılan karşılaştırmada anlamlı bir farklılık görölmüştür. Akademik başarı konusunda kendilerini çok başarılı olarak değerlendiren öğrencilerin pozitif duygu düzeylerinin; başarısız olarak değerlendiren öğrencilerin ise negatif duygu düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Benzer bir araştırmada Topal (2011) üniversite öğrencilerinin akademik başarı düzeyleri ile pozitif ve negatif duygu durumlarını karşılaştırmış ve anlamlı bir farklılık olduğunu belirtmiştir [17]. Arslan (2016) motivasyonu yüksek olan öğrencilerin, akademik çalışmalara daha fazla katıldığını ve bu durumun onların

akademik başarısını olumlu yönde etkilediğini vurgulamıştır [24]. Araştırmadan elde edilen sonuçtan hareketle; pozitif duygulara sahip, iyimser, olumlu düşünen ve bu yönde kararlar veren öğrencilerin yüksek motivasyona sahip oldukları ve bu durumun onların akademik başarılarına olumlu yönde etkilediği; negatif duygulara sahip, karamsar düşünen ve bu yönde kararlar veren öğrencilerin ise düşük motivasyona sahip oldukları ve bu durumun da onların akademik başarılarına olumsuz yönde etki ettiğini ileri sürülebilir.

Araştırmada spor yöneticiliği öğrencilerinin sosyo-ekonomik durum değişkeni açısından pozitif ve negatif duygu düzeyleri karşılaştırılmış anlamlı bir farklılık görülmüştür. Sosyo-ekonomik durumlarını yüksek olarak değerlendiren öğrencilerin pozitif duygu düzeylerinin; düşük ve yüksek olarak değerlendiren öğrencilerin ise negatif duygu düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sosyo-ekonomik durumun öğrencilerin başarısına etkisinin incelendiği Kılıç ve Haşıloğlu (2017)'nin araştırmasında, öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları iyileştikçe derslerinden aldıkları puanların da belirgin bir biçimde arttığı ve daha pozitif duygulara sahip oldukları belirtilmiştir [25]. Araştırmadan elde edilen sonuçla ilgili olarak ekonomik açıdan iyi durumda olan öğrencilerin, karşılaşabilecekleri sorunlar ile kolaylıkla başa çıkabilme fırsatı elde ettikleri ayrıca ekonomik gelirin öğrencilerin öz güveni ve benlik saygıları yüksek bireyler olmalarına katkı sağladığı, bunun da onların daha pozitif duygulara sahip olmalarına neden olduğu düşünölmüştür. Sosyo-ekonomik durumunu yüksek olarak değerlendiren öğrencilerin negatif duygu düzeylerinin de yüksek olmasında ise öğrencilerin ilerleyen dönemlerde sahip oldukları maddi kaynakları tüketebileceklerine yönelik kaygı yaşamalarının bunun yanında belirli bir ekonomik standarda ulaştıktan sonra bu standartları ileri taşımak istemelerinin ya da yeterince isteklerinin kalmamasının bireyleri duygusal anlamda mutlu etmediğinden kaynaklandığını ileri sürülebilir.

Spor yöneticiliği öğrencilerinin sosyal etkinliğe katılma değişkeni açısından pozitif ve negatif duygu düzeylerine ilişkin yapılan karşılaştırmada anlamlı bir farklılık görülmüştür. Sosyal etkinliğe katılan öğrencilerin pozitif duygu düzeylerinin; katılmayan öğrencilerinde negatif duygu düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Konu ile paralel bir araştırmada Lapa ve Korkmaz (2017) üniversite öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeylerinin pozitif ve negatif duygu durumlarına etkisini incelemiş ve öğrencilerin fiziksel aktivite değeri ile pozitif duygu durumu arasında pozitif doğrusal ilişkili olduğu; negatif duygu durumu ile ilişkili olmadığını belirtmiştir [26]. Karaca ve Lapa (2016) yaptıkları bir başka araştırmada ise

fiziksel aktiviteye ve egzersize katılımın, psikolojik iyilik hali ile pozitif doğrusal bir ilişki gösterdiğini vurgulamıştır [27]. Araştırmadan elde edilen sonuçla ilgili olarak, sosyal etkinliklerin öğrencilerin bulunduğu şehre ve üniversite hayatına uyum sağlamalarında, eğlenceli, keyif dolu bir yaşam sürmelerinde, birbirleri ile sosyal ilişkiler kurmalarında önemli faaliyetler olduğu ve bu faaliyetlere katılan öğrencilerin katılmayan öğrencilere kıyasla daha pozitif duygulara sahip olacakları düşünülmüştür.

ÖNERİLER

Spor yöneticiliği öğrencilerinin duygu düzeyleri hakkında bilgi sahibi olmak, öğrencilerin pozitif duygu düzeylerini artırma ve negatif duygu düzeylerini azaltma konusunda daha doğru, etkili ve önemli kararlar verilmesine katkı sağlayabilir. Spor yöneticiliği öğrencilerine, pozitif duygularını artırmaya yönelik psiko-eğitsel programlar gibi kurslar, seminerler ve eğitimler verilebilir. Ayrıca öğrencilerin yönetim anlamında faydalanabileceği yazılı ve görsel materyallere ulaşabilmeleri konusunda kılavuzluk yapılması da faydalı olabilir. Tüm bunlar spor yöneticiliği öğrencilerinin pozitif duygu düzeylerinin artmasına katkı sağlayabilir ve bilgi yetersizliğinden kaynaklanabilecek mesleki kaygının önüne geçebilir. Elde edilen bulgular spor yöneticiliği öğrencileri ile sınırlı olduğu için farklı araştırma grupları üzerinde de çalışılması alana katkı sağlaması açısından önemli görülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Peterson C. A primer in positive psychology. Oxford University Press, New York, 2006; 50-65.
2. Kuyumcu B. Üniversite öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu durumlarının psikolojik iyi oluşlarını yordama gücü. Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi, 2012; 6(1): 62-76.
3. Cohen S, Pressman SD. Positive affect and health. Current Directions in Psychological Science, 2006; 15(3): 122-125.
4. Lyubomirsky S, King LA, Diener E. The benefits of frequent positive affect. Psychological Bulletin, 2005; 131: 803-855.
5. Özdemir AA. İş tatmini, pozitif/negatif duygulanım ve yaşam tatmininin etkisi. Çalışma ve Toplum, 2015; 46(3): 47-61.
6. Gençöz T. Pozitif ve negatif duygu ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması. Türk Psikolojisi Dergisi, 2000; 15(46): 19-26.
7. Yik M. Culture, gender and bipolarity of momentary affect. Journal of Cognition and Emotion, 2007; 21(3): 664-680.
8. Doğan Y. Organizasyonlarda pozitif ve negatif duygusallığın çalışanların görev ve bağlamsal performansları üzerine etkisini belirlemeye yönelik Kayseri’de bir araştırma. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri, 2005.

9. Hershcovis MS, Turner N, Barling J, Arnold KA, Dupre KE, Inness M, LeBlanc MM, Sivanathan N. Research reports: predicting workplace aggression: a meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 2007; 92: 228-238.
10. Verona E, Patrick JC, Lang AR. A direct assesment of the role of the state and trait negative emotion in aggressive behaviour. *Journal of Abnormal Psychology*, 2002; 111: 249-258.
11. Baykal E. Pozitif ve negatif duygulanımın hata farkındalığına etkisinin göz izleme yöntemiyle incelenmesi. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Deneysel Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2013.
12. Deniz ME, Arslan C, Özyeşil Z, İzmirli M. Öz-anlayış, yaşam doyumu, negatif ve pozitif duygu: Türk ve diğer ülke üniversite öğrencileri arasında bir karşılaştırma. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2012; 23: 428-446.
13. Doğan Y, Özdevecioğlu M. Pozitif ve negatif duygusallığın çalışanların performansları üzerindeki etkisi. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2005; 18: 1-26.
14. Mürtezaoğlu S. Pozitif-negatif duyguların, otomatik düşüncelerin ve bazı kişisel değişkenlerin okul yöneticilerinin yenilik yönetimi yeterlik inanç düzeyleri üzerindeki etkisi. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2016.
15. Özdevecioğlu M, Can Y, Akın M. Organizasyonlarda pozitif ve negatif duygusallık ile bireysel ve örgütsel saldırganlık arasındaki ilişkiler: fiziksel aktivitelere katılımın rolü. *Journal of Business Research*, 2013; 5(2): 159-172.
16. Peker A. (2015). Negatif duygunun siber zorbalık ve mağduriyete ilişkin yordayıcı rolünün incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 2015; 23(4): 1633-1646.
17. Topal M. Üniversite öğrencilerinin stresle başa çıkma stilleri ile pozitif ve negatif duygu arasındaki ilişki. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2011.
18. Polatcı S, Özçalık F. Çalışanların örgütsel adalet algıları ile üretkenlik karşıtı iş davranışları etkileşiminde pozitif ve negatif duygusallığın aracılık etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2015; 17(2): 215-234.
19. Gençöz T. Pozitif ve negatif duygu ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikolojisi Dergisi*, 2000; 15(46): 19-26.
20. Özçalık F. Pozitif ve negatif duygusallığın örgütsel sinizm üzerindeki etkisinde psikolojik sermayenin rolü. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Tokat, 2017.
21. Yayan G. Orta yaş grubundaki bireylerin otomatik düşünce düzeylerinin depresyon, anksiyete ve pozitif-negatif duygular üzerindeki etkisi. İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2018.
22. Özer Uzun B, Tezer E. Umut ve olumlu – olumsuz duygular arasındaki ilişkiler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2008; 23: 81-86.
23. Yanardağ Zubaroğlu M. Üniversite öğrencilerinde pozitif - negatif duygu ve sosyal desteğin incelenmesi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Örneği. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2017; 9(22): 278-294.
24. Arslan G. Lise öğrencilerinde reddedilmişlik duygusu, akademik başarı, akademik yeterlik ve eğitimsel amaçlar arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 2016; 41(183): 293-304.
25. Kılıç Y, Haşıloğlu MA. Sosyo-ekonomik durumun öğrenci başarısına etkisi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2017; 14(1): 1025-1049.

26.Yerlisu Lapa T, Haşıl Korkmaz N. Fiziksel aktivite düzeyinin pozitif ve negatif duygu durumuna etkisinin cinsiyete göre karşılaştırılması: Akdeniz ve Uludağ Üniversiteleri Örneği. Journal of Human Sciences, 2017; 14(4): 3177-3187.

27.Karaca AA, Yerlisu Lapa T. Examining of leisure time participation, psychological well-being and leisure negotiation of university students. International Journal of Human Science, 2016; 13 (2): 3293-3304.